

سرمقاله

از حماسه مردمی صادقانه پاسداری کنیم

حفیظ الله ذکی

بدون شک تظاهرات صد‌ها هزار نفری روز چهارشنبه یک حرکت مردمی بود. هیچ فرد یا گروهی نمی‌تواند ادعا کند که این حرکت عظیم و بی نظیر مردمی را او راه اندازی کرده است. زمان ایجاد می‌کرد که چنین حرکتی صورت بگیرد، دردهای درهم فشرده و کهنه مردم جاغوری که طی ده‌ها سال قربانی چنین خشونت‌های بیرحمانه بوده‌اند، اقتضا می‌کرد که باید این دردهای خاموش فریاد زده شود. چون تاب تحمل از مردم را گرفته بودند، زندگی را برای آنان سیاه و غم آلود ساخته بودند. متأسفانه طی ده‌ها سال هیچ کسی درد این مردم را درک نکرد و هیچ وجدانی از کشتار ظالمانه زنان، مردان، جوانان و کودکان این مردم در مسیر راه‌ها جریحه دار نشد. این مردم بود و راه‌های مرگی که توسط گروه‌های وحشی با نام‌های مختلف کنترل می‌شد و زندگی مردم بیدفاع و مسافره‌ها را گاهی توسط آنها به بازی گرفته می‌شد.

دوره جدید سیاسی که با ایجاد نظام دموکراتیک و قانون اساسی مشارکت جوانانه آغاز گردید، برای همه مردم افغانستان که از جنگ رهایی یافتند و به امنیت نسبی دست یافتند، یک غنیمت و فرصت بزرگ محسوب می‌شد؛ اما این دوره برای مردم جاغوری از دوره‌های طلایی بود که در سایه آن می‌توانستند به دور از نگرانی و غم کشتار هدفمندانه مسافران شان، بر فعالیت‌های علمی، فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و مدنی متمرکز شوند و در توسعه و پیشرفت همه جانبه کشور سهم فعال بگیرند.

به همین خاطر این مردم در همه پروسه‌ها و برنامه‌های ملی حضور پیدا می‌کردند و از کارکرد حکومت در راستای بازسازی زیربنای کشور، حمایت می‌نمودند. حضور باشکوه این مردم در انتخابات و سایر برنامه‌های ملی و حضور بی نظیر و چشمگیر این مردم در عرصه‌های فرهنگی و رسانه‌ای این کشور را می‌توان به عنوان الگوی مردمی مشارکت ملی در افغانستان به شمار آورد. متأسفانه در پنج سال اخیر به دلایل مختلف، خواست‌های این مردم از سوی حکومت نادیده گرفته شد. هیچ پروژه‌ای برای این منطقه در نظر گرفته نشد. بخته کاری یک سرک که سال‌ها است به تصویب رسیده؛ اما در عرصه عمل همواره با مشکلات و دشواری‌های ناخواسته مواجه می‌شود. فراموشی این منطقه از سوی حکومت، شور و علاقه مردم را از روند جاری کشور کاهش داد و انگیزه مشارکت آنان را در فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی تقلیل داد.

گروگانگیری ۳۱ مسافری که به طور بی سابقه و با تفکیک قومی از سوی شورشیان در مسیر شاهراه قندهار - کابل صورت گرفت، موجی از وحشت و نگرانی را در افغانستان به وجود آورد. همه به این مسأله آگاه بودند که این بار دشمنان، وحدت و یکپارچگی مردم افغانستان را هدف قرار داده است و به این خاطر همه از حکومت انتظار داشتند که در این مورد با جدیت بیشتری برخورد نماید، تا جلو توطئه دشمنان گرفته شود. اما از دید مردم حکومت آن طوری که باید جدی برخورد نکرد و به این دلیل نه تنها قضیه گروگانگیری خانه پیدا نکرد که شدیدتر هم شد. گروگانگیری زنان و کودکان، اما برای مردم تحمل ناپذیر تلقی می‌شد. مردم حاضر بودند، جان شان را بدهند، اما در برابر این عمل وحشیانه و غیر انسانی شجاعانه ایستادند. مردم به سنگ‌ها رفتند و برای دفاع آمدادی گرفتند، ولی هیأت اعزامی حکومت به این منطقه، قضیه را یکطرفه فیصله کرد و به منجر به سربریدن هفت تن گردید. مردم حکومت و یا حداقل برخی مقامات حکومتی را در این امر مقصر می‌دانند، مردم از بی کفایتی و سهل انگاری حکومت نسبت به امنیت خود به ستوه آمده‌اند، تظاهرات روز چهارشنبه نتیجه همین خشم و همین اعتراض مردمی بود. متأسفانه در روز تظاهرات و پس از آن برخی افسراد و گروه‌های سیاسی می‌خواهند از این حرکت به سود خود استفاده کنند. مردم قطعاً متوجه این حرکت‌های ناجوانمردانه نیز هستند و در فرصت‌های مناسب بدون شک به آن پاسخ خواهند گفت. هیچ کس حق ندارد این حرکت خودجوش مردمی را به نفع شخصی و گروهی خود مصادره کنند.

نگاهی به تظاهرات مردمی اخیر

علی قادری

جمهوری صورت گرفت. این ادبیات جدید است. در گذشته‌ها، خواست‌ها و مطالبات مردم به یک کشوری می‌رسید اما اکنون، خواست‌ها و مطالبات ریشه‌ای بیرونی ندارد، بلکه به خود مردم بر می‌گردد و مردم محور همه چیز است. این جدی‌ترین مسئله‌ای بود که در تظاهرات میلیونی شهروندان افغانستان شاهد آن بودیم. تظاهرات خواست‌ها و مطالبات تظاهرات کنندگان میلیونی مخالف منافع و مصلحت ملی کشور نیست. ایجاد قبول اردو در هزارجات چرا خلاف منافع ملی کشور باشد. تبدیل یک ولسوالی بر نفوذ به ولایت کجایش خلاف منافع و مصلحت ملی است. مسکوب کردن شورشیان اگر خلاف منافع ملی باشد، آن وقت چه چیز منافع ملی ماست. مگر مطالبات و خواست‌ها و مطالبات مردمی است. از این جهت، حکومت در وضعیت کنونی به جای روبرو شدن با مردم بهتر آن است که در کنار مردم باشد.

متفاوت و دگرگونه بود. مخاطب تظاهرات کنندگان حکومت، کشور‌های همسایه، شورشیان مسلح همانند گروه طالبان و داعش، سازمان ملل متحد، ایالات متحده آمریکا بود. شعار‌ها به گونه‌ای بود که می‌شد فهمید که تظاهرات کنندگان حکومت، کشور‌های همسایه، سازمان ملل متحد و آمریکا را در بریده شدن هفت شهروند کشور مقصر می‌داند. طالب داعش سر برسد، حکومت نظاره کرد، کشور‌های همسایه از شورشیان حمایت کرد و تشویق کرد که بیشتر گروگان بگیرد، آمریکا با حضور نظامی خود دست روی دست گذاشت، سازمان ملل متحد در مدت زمانی که هفت شهید در نزد راینندگان اسیر بودند، هیچ کاری نکردند. از این جهت، تظاهرات کنندگان میلیونی کابل همه را مقصر می‌دانست. در این میان، حکومت بیش از همه مقصر بود و برای همین نیز، تجمع در نزدیکی ارگ ریاست

و مطالبات و خواست‌های خود را فریاد کنید. دوم: تظاهرات میلیونی کابل و دیگر شهرهای افغانستان انگاره‌ها و نظریات روشنفکران را باطل نمود. در افغانستان، همه به اتفاق آراء بر این باور بودند که توسعه بدون نخبگان توسعه‌گرا و توسعه‌خواه ممکن نیست. تظاهرات میلیونی شهروندان کشور نشان داد که نخبگان سیاسی با توسعه و ارزش‌های دموکراتیک و انسانی و حقوق بشری ناآشنا است. ما برای تحقق حقوق شهروندی، حفظ آزادی‌های اساسی و بنیادی، مسئولیت‌پذیری ساختن نهاد‌های ملی و نخبگان سیاسی، تحکیم دموکراسی، خشونت زدایی و آوردن صلح و ... نیاز به اراده و خواست مردم داریم. تا مردم حرکت نکنند، امکان هر گونه دگرگونی ممکن نیست. زیرا، نخبگان سیاسی ما قادر به درک اساسی‌ترین مسئله در باب خواست و مطالبات شهروندان و وظایف و مسئولیت‌های حکومت در قبال شهروندان نیست. سوم: ادبیات تظاهرات کنندگان میلیونی

قمار روسیه در سوریه

نویسنده: آلکسی مانچنکو / ترجمه: شهباز نخعی / قسمت دوم

ترسیم کرده است. از سوی دیگر دو طرف پذیرفته‌اند که انتخابات مجلسی به تعویق اندازند تا فرصتی برای تدارک راه حل نهادینه‌ای فراهم آید. با اینهمه، منطق بده بستان، بن بست‌ها و روسیه در آن گیر افتاده چندان نماند. آقای پوتین "در نطق خود در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، برخی از اعضای سازمان پیمان ائتلاف شمالی (ناتو) را که از خارج انقلاب مسلحانه‌ای برانگیختند که به جنگ داخلی مبدل گردیده است" نکوهید. با اینحال به دفاع از توافقی‌های "مینسک ۱" هم برآمد: «یکپارچگی اوکراین را با تهدیدات و نیروهای مسلح نمی‌توان تضمین کرد. باید به واقع منافع و حقوق مردم "دونباس" را به حساب آورد، گزینش شان را محترم شمرد، به تفاهم با آنها برآمد.» در حال حاضر بر دوران پس از "اسد" در سوریه و چگونگی ائتلافی ممکن ابراهیم تمام‌سایه انداخته است. هریک از طرف‌های درگیر در سستیزه راه حل این معضل را به دلخواه خویش می‌نگرد. مسکو به تقویت کمک‌های نظامی و فنی ادامه می‌دهد. سیل سلاح و سپاه به طور

شرق بر دوش دارد. اما بازی شطرنج بر صفحه‌ای گسترده‌تر از منطقه جریان دارد. به واقع در پس زمینه، گمانه "بده بستان" سوریه در برابر "دونباس" به چشم می‌آید، منطقه‌ای در اوکراین که در کشاکش میان هواداران الحاق به روسیه و وفاداران به حکومت "کیف" دوباره گردیده است. به عبارت دیگر، اگر ایالات متحده و همپیمانانش منافع روسیه را در سوریه بیشتر در نظر گیرند، مسکو هم می‌تواند در مورد اوکراین تفاهم بیشتری از خود نشان دهد. قبلاً هم در ماه سپتامبر، با پا در میانی اتحادیه اروپا، سه ترتیباتی درباره قیمت گاز رسیده بودند که هم برای "کیف" و هم برای شرکت "گازپروم"، که در یافتن قراردادهای جدید فروش با دسواروی روبروست، به صرفه باشد. هرچند اجرای کامل توافقنامه "مینسک ۱" و "مینسک ۲" که به ترتیب در سپتامبر ۲۰۱۴ و فروری ۲۰۱۵ امضا شدند — همچنان بنسبار نا مطمئن مانده، آخرین نشست پاریس در آغاز ماه اکتبر، چشم انداز تفرک مخاصمه‌یابنداری را در "دونباس" با پس کشیدن مؤثر سلاح‌های سنگین

است که با نیروهای سالم مخالف، در اداره کشور شریک شود. این مرحله می‌باید ائتلافی را در سوریه برسازد که بخشی از مخالفانی را که قادر باشند از جنبش‌های جهادی باگسلند نیز در خود جای دهد. "اسد" آنگاه می‌تواند "بده بستان" کامل خود" مستندش را به شخصیتی بسپارد که برای نیروهای اصلی سیاسی کشور و دست‌اندرکاران خارجی به یکسان پذیرفتنی باشد. تحقق این سناریو اکنون بسیار نا محتمل می‌نماید، اما قبلاً در کاخ‌های دولتی درباره آن گفتگو کرده‌اند — گیریم که طرح آن خشم و ناخشنودی‌هایی را هم برانگیخته باشد. اگر این سناریو تحقق یابد، روسیه می‌تواند چون نیروی صلحی جلوه کند که دست برنده خود را به موقع رو کرده است. مداخله "بده بستان" حکومت سوریه — شاید باز فرصتی زژئوپولیتیکی را که پیش از این در دوران جنگ سرد اتحاد جماهیر شوروی به‌عهده داشت، هم‌زمان، با نقش حامی اقلیت‌های منطقه درآمیزد — وظیفه‌ای که روسیه تزاری مدعی بود در حمایت از مسیحیان

روزنامه افغانستان از همه دانشمندان و نویسندگان دعوت به همکاری می‌نماید. هیئت تحریر در ویرایش مطالب دست باز دارد. مقالات وارده باز گردانده نمی‌شود. مسئولیت مقالات به عهده نویسندگان آنها است و تنها سرمقاله بیانگر دیدگاه روزنامه افغانستان میباشد.

روزنامه افغانستان بخش دری و پستی روزنامه اوت لوک افغانستان است.

www.dailyafghanistan.com
Email: thedailyafghanistan@yahoo.com

صاحب امتیاز: دکتر حسین یاسا
مدیر مسؤول: محمد رضا هویدا
سردبیر: حفیظ الله ذکی
کارکاتوریست: خالق علی زاده
دبیر: این: علی اصغر زاهدی، مصطفی جعفری
مسئول وب سایت: غلام عباس اصلان
آدرس: کابل، شهرک امید سبز، فاز چهار، کوچه ششم، خانه نمبر ۷-۱۳۷

افغانستان The Daily Afghanistan Outlook AFGHANISTAN